

Obsah

Úvodní slovo [Josef Doležal]	5
Závěrečné usnesení XIV. celostátní konference	7
A. ŘEMESLNÁ VÝROBA VE STŘEDOVĚKU NA ÚZEMÍ ČSSR	
Archeologie a studium středověké řemeslné výroby [Miroslav Richter—Zdeněk Smetánka]	11
Středověká řemesla v dějinách hmotné kultury [Josef Petráň]	27
K problematice archeologického výzkumu řemeslné výroby 10. až první poloviny 16. století na Moravě a ve Slezsku [Zdeněk Měřínský]	41
Řemeslníci 11.—13. století v českých zemích v písemných pramenech [Jindřich Tomas]	73
Řemeslná výroba v městech českého Krušnohoří [Petr Jančárek]	85
Přínos archeologických dokladů specializovaných řemesel pro poznání ekonomiky Uherskohradištska za feudalismu [Robert Snášil]	95
Zemědělské zázemí a potravinářská řemesla v Uherské Hradišti ve 13. a 14. století [Rudolf Procházka]	109
K vývoji výrobních okruhů červeně malované keramiky v severních Čechách [František Gabriel—Jan Smetana]	119
Hrnčířství v České Lípě [Břetislav Vojtíšek]	139
K počátkům výroby komorových kachlů v Čechách [Zdeněk Smetánka]	145
Orlice jako chronologický motiv kachlového reliéfu [Julie Richterová]	155
Cihelna 13. století v Milevsku [Miloš Drda]	167
K metodice třídění středověké keramiky na Tábořsku [Miloš Drda—Rudolf Krajíc]	175
Raně novověké berounské zboží ve světle archeologických výzkumů v Berouně [Václav Matoušek—Vladimír Scheufler]	189
Středověké hrnčířství v Lošticích. Pět let archeologických výzkumů města [Vladimír Goš]	197
K výskytu bíle malované keramiky v Čechách [Tomáš Durdík]	211
Prehľad vývoja stredovekej keramiky na Slovensku [Jozef Hoššo]	215
Dielňa na výrobu hlinených fajok na Spišskom hrade [Adrian Vallašek]	233
Středověké sklo v Čechách [Dagmar Hejdová—František Frýda—Pavel Šebesta—Eva Černá]	243
Pražské zlatnické dílny v 15. století [Dana Stehlíková]	267
Nálezy středověkého dřeva z Plzně [František Frýda]	287
Středověké výrobky z dřeva ve světle archeologických nálezů na Slovensku [K. Mészárosová—Belo Polla]	299
Středověký vůz [R. Vermouzek]	311
Výrobky z kosti a parohu [Michal Slivka]	327
Problematika výroby a výskytu dekorativních kovových předmětů na území Slovenska [Alexander Ruttkay]	347
Gizarma — zbraň 15. století [Miroslav Pertl]	365

B. VÝZKUM VESNICKÝCH SÍDLIŠŤ

Doklady domácej a remeselnej výroby v stredovekých dedinách na východnom Slovensku (Dušan Čaplovič)	373
Výsledky výskumu včasnostredovekého osídlenia v Mužli-Čenkove (Milan Hanuliak—Ivan Kuzma)	385
Zpráva o rekonštrukčnej geomorfologickej a hydrologickej mapě Mostecka (Jaroslav Březák—Ján Klápště)	399
Prvé zprávy o sídlíštních jako jeden z pramenů poznání dějin osídlení. Možnosti jejich interpretace (Ivana Boháčová)	405
Zemědělské a řemeslnické nástroje na zaniklých středověkých osadách (Ludvík Belcredi)	411
Vztah zaniklých plužin k rozloze lesů na Drahanské vrchovině v období vrcholného feudalismu (Ervín Černý)	423
Pozůstatky pozdně středověkých vesnických staveb v Severočeském kraji (Vlastimil Šafránek—Jiří Škabrada)	433

C. VÝZKUM OPEVNĚNÝCH SÍDEL

Odkryv teplovzdušného zařízení na hradě Vranově n. Dyjí a jeho postavení v evropském vývoji (Lubomír Konečný)	449
Hospodářské objekty a doklady výroby na hradech v povodí Berounky a severním Podbrdsku (Tomáš Durdík)	471
Odkryté zvyšky kováčské vyhne na Liptovskom hrade (Václav Hanuliak)	479
Kovový nálezový inventář z hradu Vizmburk, k. ú. Havlovice, o. Trutnov	
Předběžná informativní zpráva (Antonín Hejna)	491
Pozdně gotické a renesanční terakoty ze státního hradu Lokte (František Kašička—Bořivoj Nechvátal)	503
Příspěvek ke studiu stavební podoby tvrzí (Petr Chotěbor)	513
Zpevňování svahů u opevněných objektů jižní Moravy 13. století (Josef Unger)	521

D. METODIKA

K otázce využití novověkých písemných pramenů v archeologické praxi (Petr Sommer)	531
---	-----

E. KRONIKA

K 70. narozeninám prof. MUDr. Ervína Černého, CSc. (Vladimír Nekuda)	543
--	-----

Inhalt

Einführung (Josef Doležal)	5
Beschluß der Teilnehmer der XIV. gesamtstaatlichen Konferenz zur Problematik der mittelalterlichen Handwerksproduktion	7
A. MITTELALTERICHE HANDWERKSPRODUKTION AUF DEM GEBIET DER ČSSR	
Die Archäologie und das Studium der mittelalterlichen Handwerksproduktion (M. Richter—Z. Smetánka)	11
Das mittelalterliche Handwerk in der Geschichte der materiellen Kultur (J. Petráň)	27
Zur Problematik archäologischer Untersuchungen der handwerklichen Produktion von 10. bis in die erste Hälfte des 16. Jh. in Mähren und Schlesien (Z. Měřínský)	41
Handwerker in den schriftlichen Quellen aus dem 11.—13. Jh. in den tschechischen Ländern (J. Tomas)	73
Die handwerkliche Produktion in den Städten der böhmischen Erzgebirge in der Zeit vor der Schlacht am Weissen Berg (P. Jančárek)	85
Archäologische Belege der spezialisierten Handwerke als Beitrag zur Kenntnis der Ökonomik der Gegend von Uherské Hradiště im Feudalismus (R. Snášil)	95
Landwirtschaftliches Hinterland und Nahrungsmittelgewerbe in Uherské Hradiště im 13. und 14. Jh. (R. Procházka)	109
Zur Entwicklung der Produktionsbereiche rotbemalter Keramik in Nordböhmen (F. Gabriel—J. Smetana)	119
Die Töpferei von Česká Lípa (B. Vojtíšek)	139
Zu den Anfängen der Erzeugung von Blattkacheln in Böhmen (Z. Smetánka)	145
Der Adler als chronologisch relevantes Motiv des Kachelreliefs (J. Richterová)	155
Eine Ziegelei aus dem 13. Jh. in Milevsko (M. Drda)	167
Zur Klassifizierungsmethodik der keramischen Funde aus der Gegend von Tábor (M. Drda—R. Krajíc)	175
Frühneuzeitliche Berouner Ware im Lichte archäologischer Forschungen (V. Matoušek—V. Scheufler)	189
Mittelalterliche Töpferei in Loštice. Fünf Jahre archäologischer Untersuchungen (V. Goš)	197
Zum Vorkommen der weiß bemalten Keramik in Böhmen (T. Durdík)	211
Entwicklungsübersicht der mittelalterlichen Keramik in der Slowakei (J. Hoššo)	215
Eine Werkstatt zur Herstellung tönerner Pfeifen auf der Burg Spišský hrad (A. Vallašek)	233
Mittelalterliches Glas in Böhmen (D. Hejdová—F. Frýda—P. Šebesta—E. Černá)	243
Prager Goldschmiedewerkstätten im 15. Jh. (D. Stehlíková)	267
Funde mittelalterlichen Holzes aus Plzeň (F. Frýda)	287
Mittelalterliche Holzzeugnisse im Lichte archäologischer Funde in der Slowakei (K. Mészárosová—B. Polla)	299
Der Wagen im Mittelalter (R. Vermouzek)	311
Mittelalterliche Erzeugnisse aus Bein und Horn in der Slowakei (M. Slivka)	327

Erzeugungsproblematik und Vorkommen der dekorativen Metallgegenstände auf dem Gebiet der Slowakei im Mittelalter (A. Ruttkay)	347
Die Gizarma — eine Waffe des 15. Jahrhunderts (M. Pertl)	365

B. ERFORSCHUNG DER DÖRFLICHEN SIEDLUNGEN

Belege der Heimarbeit und handwerklichen Erzeugung in mittelalterlichen Dörfern der Ostslowakei (D. Čaplovič)	373
Die Untersuchungsergebnisse der frühmittelalterlichen Besiedlung in Mužla-Čenkov (M. Hanuliak—I. Kuzma)	385
Bericht über die geomorphologische und hydrologische Landkartenrekonstruktion der Gegend von Most (J. Březák—J. Klápště)	399
Ersterwähnungen von Siedlungen als Erkenntnisquelle zur Siedlungsgeschichte. Interpretationsmöglichkeiten (I. Boháčová)	405
Landwirtschaftliches und handwerkliches Gerät aus Ortswüstungen (L. Belcredi)	411
Das Verhältnis zwischen dem abgekommenen Ackerboden und der Ausdehnung der Wälder auf dem Hochland Dražanská vrchovina im Zeitalter des hohen Mittelalters (E. Černý)	423
Reste spätmittelalterlicher ländlicher Bauten im Nordböhmischen Kreis (V. Šafránek—J. Škabrada)	433

C. BEFESTIGTE SIEDLUNGEN

Die Freilegung einer Warmlufteinrichtung auf Burg Vranov n. Dyjí und deren Stellung in der europäischen Entwicklung (L. Konečný)	449
Wirtschaftsobjekte und Produktionsbelege auf Burgen in Flußgebiet der Berounka und im nördlichen Podbrdsko (T. Durdík)	471
Freigelegte Reste einer Schmiedeesse auf der Burg Liptovský hrad (V. Hanuliak)	479
Das Fundinventar metallischer Gegenstände aus Burg Vizmburg, Katastralgemeinde Havlovice, Bez. Trutnov (A. Hejna)	491
Terrakotten der Spätgotik und Renaissance aus der staatlichen Burg Loket (F. Kašička—B. Nechvátal)	503
Beitrag zur Bauform der Festen (P. Chotěbor)	513
Hankverfestigungen fortifizierter Objekte in Südmähren im 13. Jh. (J. Unger)	521

D. METHODIK

Zur Frage der Auswertung neuzeitlicher schriftlicher und archäologischer Quellen (P. Sommer)	531
--	-----

E. KRONIK

Zum 70. Geburtstag Prof. MUDr. Ervín Černý, CSc. (V. Nekuda)	543
--	-----